

Vergaderjaar 1997–1998

26 098

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Economische Zaken (XIII) voor het jaar 1997 (slotwet)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMEEN DEEL

Inleiding

De belangrijkste wijzigingen op de oorspronkelijk geautoriseerde begroting 1997 zijn al bij de eerste en tweede suppletore begroting toegelicht. Na de tweede suppletore begroting blijkt het nodig bij diverse artikelen nadere ramingsaanpassingen aan te brengen. Als gevolg daarvan wordt het totaal van de EZ-uitgavenbegroting 1997 bij derde – en laatste – suppletore begroting met f 16,6 mln verhoogd. Ten aanzien van de ontvangstenbegroting 1997 vindt bij derde – en laatste – suppletore begroting een verhoging plaats ter grootte van f 17,4 mln.

UITGAVEN

De verlaging van de **uitgavenbegroting** is als volgt samengesteld (bedragen x f 1 mln):

Ramingen in bugettaire nota's:

Stand Miljoenennota 1997	3 118,2	
Bij: Voorjaarsnota 1997	+ 74,5	
Bij: Miljoenennota 1998 (Vermoed. uitk. 1997)	+ 89,1	
Bij: Najaarsnota 1997	+ 18,1	
Bij: Februarinota (Voorlopige Rekening 1997)	+14,7	
Totaal geraamd		3 646,2

Opgenomen in begrotingen:

Vastgestelde begroting 1997	3 374,8	
Bij : eerste suppletore begroting 1997 (naar aanleiding van de Voorjaarsnota 1997)	+ 74,5	
Bij: tweede suppletore begroting 1997 (naar aanleiding van de Najaarsnota 1997)	+182,2	
Opgenomen t/m tweede nota van wijziging op tweede suppletore begroting		3 631,5
Verschil (nog te verhogen)		14,7
Bij: mutatie na Februarinota		+1,9
Slotwetmutatie (verhoging)		16,6

De volgende tabel geeft een overzicht van de uitgavenbegrotingen 1997 versus de realisatie:

Vastgestelde begroting 1997	3 374,8	
Bij : eerste suppletore begroting 1997	+ 74,5	
Bij : tweede suppletore begroting 1997	+ 182,2	
Bij : derde suppletore begroting 1997 (slotwet)	<u>+16,6</u>	
Totaal geraamd na de slotwet		3 648,1
Gerealiseerde uitgaven in 1997		<u>3 648,1</u>
Verschil		0,0

ONTVANGSTEN

De verhoging van de **ontvangstenbegroting** is als volgt samengesteld (bedragen x f 1 mln):

Ramingen in budgettaire nota's:

Stand Miljoenennota 1997	5 847,8	
Bij : Voorjaarsnota 1997	+ 1 044,0	
Bij : Miljoenennota 1998 (Vermoed. uitk. 1997)	+ 650,6	
Bij : Najaarsnota 1997	+ 115,3	
Bij : Februarinota (Voorlopige Rekening 1997)	<u>+15,6</u>	
Totaal geraamd		7 673,3

Opgenomen in begrotingen:

Vastgestelde begroting 1997	5 847,8	
Bij : eerste suppletore begroting 1997 (naar aanleiding van de Voorjaarsnota 1997)	+ 1 044,0	
Bij : tweede suppletore begroting 1997 (naar aanleiding van de Najaarsnota 1997)	<u>+765,9</u>	
Opgenomen t/m tweede suppletore begroting		<u>7 657,7</u>
Verschil (nog te verhogen)		+ 15,6
Bij : mutatie na Februarinota		+1,8
Slotwetmutatie (verhoging)		<u>17,4</u>

De volgende tabel geeft een overzicht van de ontvangstenbegrotingen 1997 versus de realisatie:

Vastgestelde begroting 1997	5 847,8	
Bij : eerste suppletore begroting 1997	+ 1 044,0	
Bij : tweede suppletore begroting 1997	+ 765,9	
Bij : derde suppletore begroting 1997 (slotwet)	<u>+17,4</u>	
Totaal geraamd na de slotwet		<u>7 675,1</u>
Gerealiseerde ontvangsten in 1997		<u>7 675,1</u>
Verschil		0,0

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Wetsartikel 1 (Uitgaven)

01.00 Algemeen

Artikel 01.01 Apparaatsuitgaven EZ

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	589 059	579 457
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	+ 12 535	+ 12 052
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	+ 11 822	+ 10 487
Totaal geraamd	613 416	601 996
Realisatie 1997	613 818	595 731
Verschil (slotwetmutatie)	+ 402	- 6 265

Slotwetmutatie

De lagere realisatie van de uitgaven in 1997 betreft het saldo van enkele over- en onderschrijdingen op verschillende onderdelen. Majeure onderschrijdingen zijn gerealiseerd op de artikelonderdelen «Centraal personeelsbudget» (f 4,5 mln), «Materieel kernministerie automatisering» (f 5,2 mln) en de «Nederlandse Mededingingsautoriteit» (f 5,6 mln). Anderzijds vallen de uitgaven voor het CBS ruim f 6,5 mln hoger uit in verband met de uitvoering van werkzaamheden in opdracht. Deze extra uitgaven worden grotendeels gedekt uit extra ontvangsten op het ontvangstenartikel 01.31 Ontvangsten CBS.

Artikel 01.55 Bijdrage aan het agentschap Senter

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	34 221	37 467
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	+ 18 409	+ 11 103
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	+ 7 800	+ 9 343
Totaal geraamd	60 430	57 913
Realisatie 1997	65 851	55 449
Verschil (slotwetmutatie)	+ 5 421	- 2 464

Slotwetmutatie

De verhoging van de verplichtingenraming met f 5,421 mln is het saldo van de volgende posten:

- een overheveling van f 4,8 mln van artikel 02.03 Internationale en algemene technologiestimulering (f 3,93 mln) en artikel 02.09 Speuren ontwikkelingswerk (f 0,9 mln) voor de opdracht aan Senter voor de uitvoering van enkele subsidieregelingen in 1998. De opdracht 1998 aan Senter valt f 4,8 mln hoger uit. Grotendeels ligt de oorzaak hiervan in de opdracht aan Senter voor de uitvoering van de WVA-S&O, welke f 4 mln hoger uitvalt als gevolg van het stijgend aantal aanvragen.
- een overheveling van f 1,284 mln van artikel 02.12 Technologische infrastructuur. Dit betreft een bijdrage ter financiering van de EG-Liaison-opdracht 1997 aan Senter (f 0,227 mln), een overheveling

van de met het programma «Technologie en samenleving» samenhangende uitvoeringskosten (toekenning 1997: f 0,5 mln) en een dekking van de hogere uitvoeringskosten van de programma's IOP's en «Technologie en samenleving» (f 0,557 mln). Dit laatste betreft de toekenning voor het jaar 1998.

- een overheveling van f 0,609 mln van artikel 07.03 Stimulering exportactiviteiten ten behoeve van de uitvoeringskosten Senter voor de programma's PSOM China/India (f 0,475 mln) en BIT (f 0,134 mln).
- het aangaan van lagere verplichtingen (f 1,3 mln) op het onderdeel Bijdrage DG E aan Senter dan geraamd.

Ten opzichte van de raming is de uitgavenrealisatie met f 2,464 mln achtergebleven, doordat met name op de artikelonderdelen Bijdrage DG E en bijdrage DG BEB aan Senter minder declaraties zijn ingediend dan was geraamd.

02.00 Industrieel en Algemeen Technologiebeleid

Artikel 02.02 Specifieke bedrijfsgerichte technologiestimulering

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	263 506	214 075
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	+ 51 046	+ 11 593
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	+ 20 745	- 28 956
Totaal geraamd	335 297	196 712
Realisatie 1997	336 485	194 329
Verschild (slotwetmutatie)	+ 1 188	- 2 383

Slotwetmutatie

Ten opzichte van de stand van de tweede suppletore begroting valt de realisatie van de verplichtingen bijna f 1,2 mln hoger uit. De overschrijding is het gevolg van een overheveling van f 1,5 mln door het Ministerie van VROM. Het betreft een terugstorting van middelen die eerder in 1997 naar VROM waren overgeheveld in verband met een programma voor marktintroductie van vergassingstechnologieën voor gemengd kunststofafval uit huishoudens. Dit programma heeft echter geen doorgang gevonden zodat de middelen weer naar de EZ-begroting zijn overgeheveld, alwaar deze ruimte gedeeltelijk ingezet is binnen de beleidskaders van onderhavige begrotingspost.

Artikel 02.03 Internationale en algemene technologiestimulering

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	144 065	128 620
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	+ 3 870	- 29 859
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	+ 11 262	+ 51 743
Totaal geraamd	159 197	150 504
Realisatie 1997	153 081	167 845
Verschild (slotwetmutatie)	- 6 116	+ 17 341

Slotwetmutatie

Voor de dekking van de in 1997 vastgelegde opdrachtverstrekking van de uitvoering van het DGI&D-instrumentarium voor 1998 is ruim f 4,6 mln overgeheveld naar artikel 01.55 Bijdrage aan het agentschap Senter. Omdat de Europese Commissie een aantal projecten op het artikel-onderdeel Micro-elektronicastimulering had goedgekeurd, is bij de tweede suppletore begroting de uitgavenraming met bijna f 43 mln verhoogd. Nadien bleek dat voor de goedgekeurde projecten aanvullend nog voor f 17 mln extra aan declaraties afgewikkeld kon worden dan geraamd bij tweede suppletore begroting.

Artikel 02.04 Overheidsaanschaffingen en bevordering van bedrijfsgerichte samenwerking

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	15 000	27 275
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	- 650	- 650
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	-	- 8 376
Totaal geraamd	14 350	18 249
Realisatie 1997	13 773	19 787
Verschil (slotwetmutatie)	- 577	+ 1 538

Slotwetmutatie

Doordat het Ministerie van Defensie ultimo 1997 voor een groter bedrag aan verrekenstukken voor de Codema-regeling heeft ingediend, dan ten tijde van de tweede suppletore begroting is geraamd, dient de uitgavenraming met ruim f 1,5 te worden bijgesteld.

Artikel 02.07 Internationale ruimtevaartprogramma's

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	15 521	115 456
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	+ 39 596	+ 22 557
Totaal geraamd	55 117	138 013
Realisatie 1997	55 620	139 616
Verschil (slotwetmutatie)	+ 503	+ 1 603

Slotwetmutatie

Ruimtevaartuitgaven zijn in 1997 voor 25% in ECU's betaald. Door wisselkoerswijzigingen is de verplichtingenraming met f 0,5 mln en de uitgavenraming met f 1,6 mln overschreden.

Artikel 02.09 Speur- en ontwikkelingswerk

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	152 063	98 768
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	+ 12 942	- 817
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	- 67 500	- 2 503
Totaal geraamd	97 505	95 448
Realisatie 1997	95 129	95 312
Verschil (slotwetmutatie)	- 2 376	- 136

Slotwetmutatie

Voor de dekking van de opdrachtverstrekking in 1997 van de uitvoerings van het DGI&D-instrumentarium voor 1998 is f 1 mln overgeheveld naar artikel 01.55 Bijdrage aan het agentschap Senter.

Artikel 02.12 Technologische infrastructuur

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	118 615	50 577
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	+ 18	+ 6
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	- 7 803	- 18 117
Totaal geraamd	110 830	32 466
Realisatie 1997	106 458	35 257
Verschil (slotwetmutatie)	- 4 372	+ 2 791

Slotwetmutatie

De verlaging van de verplichtingenraming met f 4,372 mln is het gevolg van:

- een overheveling van f 1,339 mln¹ naar artikel 01.55 Bijdrage aan Senter. Bij artikel 01.55 is toegelicht op welke posten de uitvoeringskosten betrekking hebben.
- het aangaan van lagere verplichtingen op met name de artikelonderdelen «Onderzoek en voorlichting technologie beleid» (f 2,32 mln) en «Topinstituten» (f 0,713 mln) dan ten tijde van de tweede suppletore begroting is ingeschat.

De verhoging van de uitgavenraming is met name het gevolg van hogere uitgaven op het artikelonderdeel «Technologische vernieuwing».

¹ Als gevolg van intrekingspercentage bij artikel 02.12 komt deze verlaging niet overeen met verhoging bij artikel 01.55.

03.00 Industrie- en Dienstenbeleid

Artikel 03.01 Crisisbeheersing

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	659	2 342
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	–	– 300
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	–	– 1 539
Totaal geraamd	659	503
Realisatie 1997	117	135
Vershil (slotwetmutatie)	– 542	– 368

Slotwetmutatie

Als gevolg van het niet doorgaan van een in 1997 voorzien onderzoek is voor crisisbeheersing minder verplichtingen- en kasruimte benodigd geweest dan geraamd.

Artikel 03.03 Versterking economische structuur

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	13 433	17 852
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	+ 2 600	+ 370
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	– 4 520	– 2 188
Totaal geraamd	11 513	16 034
Realisatie 1997	9 694	18 241
Vershil (slotwetmutatie)	– 1 819	+ 2 207

Slotwetmutatie

Het verplichtingenbudget op het artikelonderdeel vernieuwingsprogramma's bleek uiteindelijk te hoog geraamd, wat een neerwaartse bijstelling met ruim f 1,8 mln tot gevolg heeft. Op in het verleden aangegane verplichtingen op de artikelonderdelen vernieuwingsprogramma's en de inmiddels beëindigde subsidieregeling Toeleveren & Uitbesteden diende uiteindelijk ruim f 2,2 mln meer betaald worden dan geraamd.

Artikel 03.05 Steun scheepsbouw

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	–	17 572
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	+ 50 000	+ 31 748
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	+ 10 000	– 2 198
Totaal geraamd	60 000	47 122
Realisatie 1997	63 244	50 602
Vershil (slotwetmutatie)	+ 3 244	+ 3 480

Slotwetmutatie

In 1997 is op een toegekende subsidie een voorschot van f 4,4 mln betaald. De subsidie werd later in het jaar ingetrokken. Het verstrekte voorschot is terugbetaald aan EZ en werd geboekt op het ontvangsten artikel 03.03 Ontvangsten uit bijdragen aan de industrie. De middelen zijn daarna opnieuw weer ingezet voor scheepsbouwsteun. De overschrijding op de verplichtingenraming heeft daarom een puur administratief karakter.

De overschrijding op de uitgavenraming met bijna f 3,5 mln wordt veroorzaakt doordat op reeds aangegane verplichtingen meer declaraties zijn ingediend dan geraamd bij tweede suppletore begroting.

04.00 Regionaal beleid

Artikel 04.01 Bijdragen ten behoeve van regionale ontwikkelingsmaatschappijen en overige

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	12 833	19 650
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	–	+ 8 028
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	+ 1 612	+ 3 237
Totaal geraamd	14 445	30 915
Realisatie 1997	14 445	31 921
Vershil (slotwetmutatie)	–	+ 1 006

Slotwetmutatie

Betreft ophoging uitgavenraming vanwege een versnelde aflossing van overgenomen leningen ten behoeve van het financieringsbedrijf van de N.V. NOM

Artikel 04.08 Bevordering regionale bedrijfsinvesteringen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	99 318	101 594
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	–	– 30 000
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	–	– 10 249
Totaal geraamd	99 318	61 345
Realisatie 1997	94 222	57 820
Vershil (slotwetmutatie)	– 5 096	– 3 525

Slotwetmutatie

De verlagingen in de verplichtingen- en uitgavenraming zijn met name het gevolg van onderschrijdingen bij het artikelonderdeel IPR-centraal. Voor wat betreft de verplichtingen wordt de onderschrijding veroorzaakt door het tegen de verwachting in niet honoreren van twee subsidie-aanvragen. De verlaging in de uitgavenraming wordt mede veroorzaakt door het trager tot uitbetaling komen van oude verplichtingen dan geraamd op het artikelonderdeel premiereregeling Lelystad (f 1,384 mln).

Artikel 04.09 Regioprogramma's

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	97 677	140 475
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	+ 90 000	+ 16 850
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	- 652	+ 49 475
Totaal geraamd	187 025	206 800
Realisatie 1997	174 242	207 162
Vershil (slotwetmutatie)	- 12 783	+ 362

Slotwetmutatie

De neerwaartse bijstelling in de verplichtingenraming is grotendeels het gevolg van een verschuiving van f 6 mln naar 1998, omdat besluitvorming over het programma KONVER (Kop van Noord-Holland) eerst in 1998 plaatsvindt. Voor de rest zijn er op het artikelonderdeel EFRO-cofinanciering minder verplichtingen aangegaan dan geraamd.

05.00 Diensten, Midden- en Kleinbedrijf en Ordening

Artikel 05.01 Voorlichting en advisering MKB

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	31 380	34 945
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	+ 702	+ 969
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	- 4	+ 497
Totaal geraamd	32 078	36 411
Realisatie 1997	31 377	36 920
Vershil (slotwetmutatie)	- 701	+ 509

Slotwetmutatie

De neerwaartse bijstelling van de verplichtingenraming is het gevolg van lager aangegane verplichtingen op met name het artikelonderdeel «Projecten markt en ondernemerschap» dan geraamd.

Artikel 05.03 Borgstellingsregelingen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	850 750	60 359
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	-	- 12 400
Totaal geraamd	850 750	47 959
Realisatie 1997	817 144	45 425
Vershil (slotwetmutatie)	- 33 606	- 2 534

Slotwetmutatie

Deelnemende banken krijgen een maximumbedrag toebedeeld tot waar zij garanties mogen verstrekken. Omdat niet alle banken tot aan het maximale plafond garanties hebben verstrekt, is het volledige budget niet uitgeput.

De verlaging in de uitgavenraming wordt veroorzaakt door de gunstige economische conjunctuur in 1997, waardoor bedrijven minder aanspraak deden op verliesdeclaraties.

Artikel 05.07 Hulp waterschade

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	–	–
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	+ 4 250	+ 8 200
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	–	– 3 800
Totaal geraamd	4 250	4 400
Realisatie 1997	2 317	3 439
Verschil (slotwetmutatie)	– 1 933	– 961

Slotwetmutatie

De afwikkeling van de schadeclaims en bezwaarschriften neemt meer tijd in beslag dan verwacht, waardoor niet alle claims in 1997 afgedaan konden worden. Hierdoor valt zowel de verplichtingenals de uitgavenrealisatie lager uit.

Artikel 05.21 Marktwerking

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	3 398	4 625
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	+ 3 533	+ 372
Totaal geraamd	6 931	4 997
Realisatie 1997	7 222	4 384
Verschil (slotwetmutatie)	+ 291	– 613

Slotwetmutatie

De ophoging van de verplichtingenraming met fl 0,291 mln betreft een overheveling van f 0,286 mln van artikel 05.22 Bijdrage Nederlands Meetinstituut ter financiering van een onderzoek naar mogelijkheden voor efficiencyverbeteringen in de nationale standaardvoorziening. De verlaging de uitgavenraming wordt veroorzaakt doordat met name op het artikelonderdeel «marktwerking» in 1997 minder is betaald dan geraamd op in het verleden aangegane verplichtingen.

Artikel 05.22 Bijdrage Nederlands Meetinstituut

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	26 913	28 221
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	+ 138	- 670
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	+ 3 891	- 2 745
Totaal geraamd	30 942	24 806
Realisatie 1997	30 487	26 596
Vershil (slotwetmutatie)	- 455	+ 1 790

Slotwetmutatie

De verlaging in de verplichtingenraming betreft met name een overheveling naar artikel 05.21 Toeristisch beleid van f 0,286 (zie toelichting artikel 05.21). De rest wordt veroorzaakt door het aangaan van minder verplichtingen dan geraamd.

Bij de eerste en tweede suppletore begroting is de uitgavenraming met f 3,4 mln neerwaarts bijgesteld op grond van de destijds bestaande inzichten in de uitfinanciering van in het verleden aangegane verplichtingen. Uiteindelijk bleek dat de voorziene vertraging zich gedeeltelijk niet heeft voorgedaan.

07.00 Buitenlandse Economische Betrekkingen en Exportbevordering

Artikel 07.02 Bevordering van de buitenlandse economische betrekkingen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	41 781	31 594
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	+ 2 840	+ 2 858
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	- 17 180	- 20 369
Totaal geraamd	27 441	14 083
Realisatie 1997	24 754	11 515
Vershil (slotwetmutatie)	- 2 687	- 2 568

Slotwetmutatie

De verplichtingenverlaging met f 2,687 mln is een saldo van verlagingen en verhogingen bij diverse artikelonderdelen. Voor f 1,8 mln heeft deze verlaging een louter administratieve achtergrond omdat de verplichtingen inzake het Programma voor Starters op Buitenlandse Markten (PSB) in 1997 niet op artikel 07.02, maar op artikel 07.04 Economische voorlichting en exportpromotie zijn geboekt. Een andere omvangrijke verlaging (f 1,5 mln) deed zich voor bij het onderdeel Investeringsfaciliteit Opkomende Markten (IFOM) vanwege uitstel van de invoering van deze faciliteit naar aanleiding van de melding en overleg daarover met de Europese Commissie. De ruimte die hiermee vrijkwam is grotendeels (f 1,363 mln) gebruikt voor een aanvulling van het budget van het Programma Economische Samenwerkingsprojecten (PESP).

De uitgavenverlaging ad f 2,568 mln is een saldo van diverse mutaties. De hiervoor genoemde administratieve overheveling van de PSB naar artikel

07.04 en de beperking van de doelgroep van de IFOM leidde tot een lagere kasuitputting. Daarentegen zijn hogere uitgaven gerealiseerd bij het PESP.

Artikel 07.03 Stimulering exportactiviteiten

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	585 683	86 325
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	+ 103 193	- 1 393
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	+ 155 252	+ 26 948
Totaal geraamd	844 128	111 880
Realisatie 1997	384 143	115 062
Vershil (slotwetmutatie)	- 459 985	+ 3 182

Slotwetmutatie

De in de slotwet verwerkte verlaging van de verplichtingenraming is als volgt opgebouwd:

a Exportfinancieringsarrangement Indonesië (EFI)	f 115,150 mln
b Garanties herverzekering Inpres-8	f 142,383 mln
c Besluit Subsidies Exportfinanciering (BSE)	f 202,452 mln

ad a) De verlaging van de verplichtingenraming bij de EFI met f 115,2 mln heeft in overwegende mate een ramingstechnische achtergrond. In de meerjarenraming van het EFI wordt slechts 33% van het verplichtingenbudget gedekt met kasgeld in de veronderstelling dat gemiddeld 1 van de 3 exporttransacties die ondersteund worden met een subsidietoezegging uit hoofde van de EFI ook daadwerkelijk gerealiseerd wordt. Een beoordeling van de in 1997 gehonoreerde EFI-toezeggingen wees uit dat de «slaagkans» van de hiermee samenhangende exporttransacties beduidend hoger ligt dan de 1:3-verhouding die in de raming is verondersteld. Om te voorkomen dat er door deze hogere slaagkans op termijn meer uitbetaald zou moeten worden dan structureel in de kasbegroting beschikbaar is, werd het EFI-budget niet tot de maximale omvang «dichtverplicht».

ad b) Voor wat betreft de Inpres-8 geldt dat een vertraging in contractonderhandelingen resulteerde in een geringere dan voorziene benutting van het verplichtingenbudget. Van dit budget werd in 1997 f 119,784 mln gebruikt, hetgeen leidt tot een verlaging van de verplichtingenraming met f 142,383 mln.

ad c) In 1997 is voor f 37,579 mln aan verplichtingen vastgelegd inzake de BSE. Gezien de relatief grote slaagkans van de ondersteunde exporttransacties is de verplichtingenraming van de BSE met circa f 52 mln teruggebracht (analoog aan herberekening verplichtingenbudget EFI, zoals toegelicht onder ad a). Het overige deel van de verplichtingenverlaging bij Slotwet is terug te voeren op een geringe belangstelling voor de BSE in 1997 in verband met het gegeven dat de refinancieringsrente voor guldens globaal gelijk was aan de door de OESO vastgestelde commerciële referentierente (CIRR). Hierdoor was de BSE weinig aantrekkelijk voor exporteurs.

Artikel 07.04 Economische voorlichting en exportpromotie

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	20 701	20 645
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	+ 545	+ 725
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	+ 1 950	+ 1 566
Totaal geraamd	23 196	22 936
Realisatie 1997	23 570	20 714
Verschil (slotwetmutatie)	+ 374	- 2 222

Slotwetmutatie

De verhoging van de verplichtingenraming is het saldo van enkele over- en onderschrijdingen. De grootste component daarvan is de realisatie van verplichtingen inzake het Programma voor Starters op Buitenlandse Markten (PSB). Zoals reeds gemeld bij artikel 07.02 Bevordering van de buitenlandse economische betrekkingen zijn deze verplichtingen niet, zoals eerder voorzien, geboekt op laatstgenoemd artikel, maar op artikel 07.04.

Minder uitgaven dan geraamd zijn gerealiseerd op de onderdelen Promotie en publiciteit buitenland en Automatisering & Informatisering.

Artikel 07.05 Economische hulp Oost-Europa

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	200 711	185 938
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	+ 327 591	- 5 261
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	+ 14 259	- 16 755
Totaal geraamd	542 561	163 922
Realisatie 1997	525 165	164 432
Verschil (slotwetmutatie)	- 17 396	+ 510

Slotwetmutatie

Per saldo zijn er op dit artikel minder verplichtingen aangegaan dan aanvankelijk werd geraamd. Deze onderuitputting ad f 17,397 mln is voor f 16,710 mln gerealiseerd bij de Investeringsbevordering en Technische Assistentie (IBTA). De onderuitputting bij de IBTA heeft een zuiver administratieve achtergrond. Omdat de uitvoeringsovereenkomst met betrekking tot de IBTA niet in 1997 gereed was, konden de voor 1997 geraamde verplichtingen formeel niet afgegeven worden. Dit is inmiddels in 1998 gebeurd.

09.00 Energiebeleid

ENERGIEBELEID VANAF 1996

Artikel 09.01 Energiebesparingstechnologie

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	204 476	64 641
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	+ 42 450	+ 2 700
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	- 3 805	- 10 807
Totaal geraamd	243 121	56 534
Realisatie 1997	228 650	92 478
Verschil (slotwetmutatie)	- 14 471	+ 35 944

Slotwetmutatie

Per saldo is op dit artikel voor een bedrag van f 14,5 mln minder aan verplichtingen vastgelegd dan oorspronkelijk was geraamd. De grootste component van de onderschrijding betreft de Non-profitregeling energie-investeringen (- f 12,5 mln). Deze onderschrijding is het gevolg van het feit dat de regeling gedurende een half jaar opengesteld is. Gegeven de laat ingediende aanvragen kon slechts een deel van de ontvangen aanvragen volledig in 1997 afgehandeld worden. Getuige de hoeveelheid in 1997 ontvangen subsidieaanvragen wordt in structurele zin geen onderschrijding verwacht.

De uitgavenraming is hoger uitgevallen dan eerder geraamd doordat een groter deel van de verplichtingen tot uitbetaling is gekomen op de onderdelen Programma's Industrie (f 12,4 mln) en Programma's Woningbouw en diensten (f 21,8 mln).

Artikel 09.02 Duurzame energie

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	93 109	24 470
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	+ 30 477	- 256
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	+ 6 310	- 7 962
Totaal geraamd	129 896	16 252
Realisatie 1997	133 403	31 649
Verschil (slotwetmutatie)	+ 3 507	+ 15 397

Slotwetmutatie

Per saldo is op dit artikel voor een groter bedrag aan verplichtingen aangegaan. De voornaamste component van de verhoging betreft het budget voor de Programma's Zon-thermisch. Het per saldo benodigde verplichtingenbedrag is gecompenseerd ten laste van artikelen 01.55 Bijdrage aan het agentschap Senter en 09.01 Energiebesparings-technologie.

Meer uitgaven dan geraamd, zijn gedaan op de onderdelen Programma's Zon-thermisch (f 2,4 mln), Programma's Zon-fotovoltaïsch (f 3,7 mln), Programma's Windenergie (f 2,3 mln), Programma's Energiewinning uit afval en biomassa (f 2,2 mln) en Warmtepompen (f 4,8 mln).

Artikel 09.03 Energievoorzieningsonderzoek

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	10 000	22 927
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	+ 2 981	-
Totaal geraamd	12 981	22 927
Realisatie 1997	4 175	19 716
Verschil (slotwetmutatie)	- 8 806	- 3 211

Slotwetmutatie

De onderschrijding van het verplichtingenbudget vloeit voor f 7,1 mln voort uit het niet in 1997 aangaan van verplichtingen op het onderdeel Nieuwe elektriciteitstechnologieën ten behoeve van een afwikkelingsprogramma Kolen. Dit programma zal in 1998 verplicht worden. Daarnaast bleef bij het onderzoeksprogramma op het gebied van radioactief afval een verplichtingenbedrag van f 1,7 mln onbesteed. De onderschrijding van het uitgavenbudget wordt met name veroorzaakt door het achterblijven van uitgaven met betrekking tot het onderzoeksprogramma op het gebied van radioactief afval.

Artikel 09.06 Doelfinanciering NITG-TNO

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	-	-
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	+ 33 934	+ 33 934
Totaal geraamd	33 934	33 934
Realisatie 1997	38 178	38 178
Verschil (slotwetmutatie)	+ 4 244	+ 4 244

Slotwetmutatie

Opwaartse bijstelling van zowel de verplichtingen- als de kasraming houdt voor circa de helft verband met een bijdrage ten behoeve van de flexibele pensioenering. Dekking is afkomstig van artikel 01.01. De andere component van de verhoging heeft een zuiver administratieve achtergrond (desaldering met extra ontvangsten in apparaatskosten).

Artikel 09.07 CO₂-reductieplan door EZ

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	–	–
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	+ 76 969	–
Totaal geraamd	76 969	–
Realisatie 1997	2 500	–
Vershil (slotwetmutatie)	– 74 469	–

Slotwetmutatie

Bij het opstellen van de Najaarsnota werd in het kader van het CO₂-reductieplan uitgegaan van de commitering van een twee projecten. Eén project ter grootte van f 2,5 mln is gecommiteerd, terwijl van het tweede project (ter grootte van circa f 75 mln) verwacht wordt dat de verplichting in de loop van 1998 zal worden aangegaan.

AFWIKKELING ENERGIEBELEID TOT 1996

Artikel 09.32 Toepassing energiebesparingstechnologie en duurzame energie

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	Verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	–	159 145
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	–	– 5 315
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	–	– 7 629
Totaal geraamd	–	146 201
Realisatie 1997	–	116 640
Vershil (slotwetmutatie)	–	– 29 561

Slotwetmutatie

Er is per saldo voor circa f 30 mln minder uitgegeven ten behoeve van in het verleden aangegane verplichtingen dan aanvankelijk werd geraamd. De grootste verlagingen van de raming zijn aangebracht op de onderdelen Industrie (f 15,6 mln), Gebouwde omgeving (f 9,6 mln), de Tenderregeling Energiebesparing (f 5,6 mln) en Investerings windturbines (f 11,3 mln). Op het onderdeel Overige duurzame energie zijn meer uitgaven verricht dan eerder geraamd (f 14,4 mln).

Artikel 09.33 Onderzoek en ontwikkelingswerk op energiegebied

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	verplichtingen	uitgaven
Stand vastgestelde begroting 1997	–	49 641
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	–	– 11 772
Totaal geraamd	–	37 869
Realisatie 1997	–	24 438
Verschil (slotwetmutatie)	–	– 13 431

Slotwetmutatie

Er is per saldo voor circa f 13 mln minder uitgegeven ten behoeve van in het verleden aangegane verplichtingen dan aanvankelijk werd geraamd. De grootste verlagingen van de raming zijn aangebracht op de onderdelen HFR Euratom (f 3,8 mln) en Onderzoek besparingstechnieken en duurzame energie (f –8,6 mln).

Wetsartikel 2 (Ontvangsten)

01.00 Algemeen

Artikel 01.31 Ontvangsten Centraal Bureau voor de Statistiek

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	ontvangsten
Stand vastgestelde begroting 1997	8 900
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	+ 9 800
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	+ 2 300
Totaal geraamd	21 000
Totaal ontvangen	27 084
Meer (+)/minder (–) ontvangen	+ 6 084

Slotwetmutatie

In 1997 blijkt uiteindelijk ruim f 6 mln meer ontvangen te zijn op uitstaande debiteuren van het CBS. De extra ontvangsten zijn ingezet voor extra uitgaven voor het CBS op artikel 01.01 Apparaatsuitgaven EZ.

03.00 Industrie- en Dienstenbeleid

Artikel 03.01 Ontvangsten staalindustrie

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	ontvangsten
Stand vastgestelde begroting 1997	48 370
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	+ 82 107
Totaal geraamd	130 477
Totaal ontvangen	129 134
Meer (+)/minder (–) ontvangen	– 1 343

Slotwetmutatie

De verlaging van de raming met f 1,3 mln is het gevolg van de vervroegde aflossing van een in het verleden aan Hoogovens verstrekte lening. Door deze vervroegde aflossing zijn de op deze lening geraamde rente-ontvangsten deels komen te vervallen.

Artikel 03.03 Ontvangsten uit bijdragen aan de industrie

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	ontvangsten
Stand vastgestelde begroting 1997	55 096
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	- 19 096
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	+ 323 738
Totaal geraamd	359 738
Totaal ontvangen	365 524
Meer (+)/minder (-) ontvangen	+ 5 786

Slotwetmutatie

De bijstelling van de raming is hoofdzakelijk het gevolg van een niet geraamde ontvangst van een eerder dit jaar verstrekt voorschot van f 4,4 mln ten laste van het uitgavenartikel 03.05 Steun Scheepsbouw. De overige extra ontvangsten van ruim f 1,3 mln betreffen diverse posten van kleinere omvang.

04.00 Regionaal Beleid

Artikel 04.03 Diverse ontvangsten regionaal beleid

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	ontvangsten
Stand vastgestelde begroting 1997	11 900
Mutatie 1e suppletore begroting 1997	- 9 900
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	+ 3 520
Totaal geraamd	5 520
Totaal ontvangen	6 022
Meer (+)/minder (-) ontvangen	502

Slotwetmutatie

De ontvangsten zijn hoger dan oorspronkelijk ingeschat, onder meer door dividenduitkeringen van de Regionale ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's).

05.00 Diensten, Midden- en Kleinbedrijf en Ordening

Artikel 05.21 Diverse ontvangsten DMO

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (x f 1000)

	ontvangsten
Stand vastgestelde begroting 1997	2 000
Mutatie 2e suppletore begroting 1997	+ 1 000
Totaal geraamd	3 000
Totaal ontvangen	732
Meer (+)/minder (-) ontvangen	- 2 268

Slotwetmutatie

Op basis van de ontvangsten uit voorgaande jaren werd bij de tweede suppletore begroting de raming structureel verhoogd tot f 3 mln per jaar. Uiteindelijk bleek de voorziene verhoging zich voor een groot deel niet te hebben voorgedaan.

WETSARTIKEL 3 (AGENTSCHAP SENTER)

Specificatie van de rekening van baten en lasten van agentschap Senter over 1997 (bedragen x f 1000)

Omschrijving	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Slotwetmutatie (+ of -) (+ = tekortschietend t.o.v. geraamd bedrag)
Baten			
omzet moederdepartement	42 080	58 171	- 16 091
omzet overige departementen	4 750	8 856	- 4 106
omzet overig	1 750	2 787	- 1 037
rentebaten	100	279	- 179
overige baten	0	81	- 81
Totaal baten	48 680	70 174	- 21 494
Lasten			
apparaatskosten			
* personeel	33 400	44 945	- 11 545
* materieel	12 800	16 919	- 4 119
rentelasten			
afschrijvingskosten			
* materieel	1 800	1 687	+ 113
* immaterieel			
dotaties voorzieningen	600	4 846	- 4 246
buitengewone lasten			
Totaal lasten	48 600	68 397	- 19 797
Saldo van baten en lasten	80	1 777	- 1 697

Toelichting op omvangrijke of politiek belangrijke mutaties

Algemeen

Het agentschap Senter heeft geen suppletore begrotingen ingediend waardoor de slotwetmutatie per onderscheiden post bestaat uit het verschil tussen de oorspronkelijk vastgestelde begroting en de uiteindelijk realisatie. In 1997 is EG-Liaison geïntegreerd in Senter. Hiermee was in de oorspronkelijk begroting nog geen rekening gehouden, vanwege de

destijds nog bestaande onzekerheid over het wel of niet doorgaan van de integratie.

Voor een uitgebreidere toelichting op aangebrachte slotwetmutaties zij verwezen naar de financiële verantwoording van het agentschap Senter, welke is opgenomen onder wetsartikel 3 in de Rekening 1997 van EZ.

Baten

De totale baten vallen f 21,5 mln hoger uit dan geraamd. Dit is voornamelijk het gevolg van een sterke stijging van binnen EZ verworven opdrachten. Het gaat hier zowel om nieuwe opdrachten (onder meer het Programma Samenwerking Opkomende Markten en de regeling Energie-Investerings Aftrek als om groei van bestaande opdrachten (bijvoorbeeld het Programma Samenwerking Oost-Europa).

Ook bij de overige departementen is een forse omzetgroei gerealiseerd. Nieuwe opdrachtgevers zijn het Ministerie van Binnenlandse Zaken en het Ministerie van Financiën.

De omzetgroei wordt veroorzaakt door de integratie van EG-Liaison, een tariefstijging en door de autonome groei.

Lasten

* personele kosten

De personele kosten zijn ruim f 11,5 mln hoger uitgevallen dan begroot. Deze stijging wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een uitbreiding van het personeelsbestand vanwege de forse omzetgroei. Daarnaast speelt de herbezetting als gevolg van de invoering van de 36-urige werkweek een rol in de stijging.

* materiële kosten

Ten gevolge van het toegenomen productievolume valt de realisatie op diverse kostenposten hoger uit dan oorspronkelijk begroot. Per saldo resulteert dit in een bijstelling van de raming met ruim f 4,1 mln.

* dotaties voorzieningen

De specificatie van deze post is als volgt:

Dotaties

voorziening personeel	1 092
voorziening informatisering	3 424
millennium voorziening	250
voorziening onderhanden werk	71
voorziening debiteuren	11

Vrijval

voorziening kennismanagement	- 2
Ten laste van de exploitatie	4 846

Saldo van baten en lasten

Als gevolg van de mutaties bij de baten- en de lastenzijde van de begroting stijgt het geraamde positieve bedrijfsresultaat van Senter met bijna f 1,7 mln tot f 1,777 mln. Het voorstel tot resultaatsbestemming is opgenomen in de financiële verantwoording van het agentschap Senter en in de Rekening 1997 van EZ onder wetsartikel 3.

Specificatie van de rekening van kapitaaluitgaven en kapitaalontvangsten van agentschap Senter over 1997 (bedragen x f 1 000)

Omschrijving	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Slotwetmutatie (+ of -) (+ = tekortschietend t.o.v. geraamd bedrag)
Kapitaaluitgaven			
uitgaven onroerende goederen	0	0	0
uitgaven overige kapitaalgoederen	1 520	3 582	- 2 062
Totaal kapitaaluitgaven	1 520	3 582	- 2 062
Kapitaalontvangsten			
investeringsbijdrage van het departement	0	0	0
onttrekkingen aan reserves	0	0	0
toevoeging aan liquide middelen	1 800	1 912	- 112
Totaal kapitaalontvangsten	1 800	1 912	- 112

Toelichting op omvangrijke of politiek belangrijke mutaties

Kapitaaluitgaven

Onder de uitgaven overige kapitaalgoederen is het saldo opgenomen van investeringen (f 3,6 mln) en desinvesteringen (f 0,018 mln).

Kapitaalontvangsten

Financiering van investeringen in enig jaar vindt plaats uit gecumuleerde afschrijvingen (die onder de post toevoeging aan liquide middelen worden opgenomen), alsmede vanuit aanwezige liquide middelen. De toevoeging aan liquide middelen bestaat volledig uit de afschrijvingen 1997 (inclusief de afschrijvingen op de out-of-pocketkosten van f 0,225 mln). In 1996 zijn geen investeringsbijdragen van het moederdepartement ontvangen.

De Minister van Economische Zaken,
G. J. Wijers